

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ח אייר תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות פג | דף הכולל: כתובות כא.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן כ"ח עד תחילת סימן כ"ט.
מוסר: חפץ חיים - כלל ו' אות ח' עד סוף כלל ו'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבטחון פרק ד' ויש שימצא בכלל מבקשי הממון' עד 'אבל עניני אויביו'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

הסתכלתי סביבי. איך הגיע לכאן שטר של 100 דולר? | על מה חשב מרן הגר"ח זי"ע כשראה טנק ברחוב? | שני כושים גברתניים שדדו את המזוודה של הרב יונגרמן – לא תאמינו מה הם מצאו בתוכה... | כשהמלך והמשנה למלך נפגשו ליד 'מעייני הישועה' בבני-ברק | 24.11

על דא ועל הא

כשהרמתי את ראשי הבחנתי כי על הקרקע, ליד
הנעל שלי, יש שטר של מאה דולר. הרמתי אותו
והסתכלתי סביבי. איך הגיע לכאן השטר הזה?

"עשרים שנה עברו מאז, ובכל פעם שאני נתקל בקושי אני נזכר בימים המרוממים האלו,
בהם ראיתי עין בעין את השגחת ה'" - סיפורו המרגש של בן ישיבה

'רק אתה יכול לעזור לי! אנא, תן לי כסף כדי שאוכל להמשיך
ללמוד בישיבה'. כמה דקות ישבתי כך והתפללתי לה' מקירות
לבי. זו היתה תפילה נואשת, עמוקה ואמתית. הרגשתי בכל
החושים, שרק ה' יכול להושיע.

כשהרמתי את ראשי הבחנתי כי על הקרקע, ליד הנעל שלי,
יש שטר של מאה דולר. הרמתי אותו והסתכלתי סביבי. איך הגיע
לכאן השטר הזה? הבחנתי בגבאי צדקה שמחזיק בידו חבילה של
שטרות. ניגשתי אליו ושאלתי אותו אם השטר נשמט מהחבילה
שלו. הוא בדק ואמר, "לא. זה לא שייך לי".

הלכתי לראש הישיבה רבי נתן פינקל זצ"ל, ושאלתי אותו אם
עלי להשיב את האבדה. ראש הישיבה אמר לי שהיכל הישיבה
נקרא רשות הרבים, ולכן הכסף שייך לי. אם ברצוני לנהוג לפני
משורת הדין, אוכל לתלות מודעה של השבת אבדה ולחכות
שמישהו יתקשר אלי. תליתי מודעה, אבל אף אחד לא התקשר.
הבנתי כי אני יכול להשתמש בכסף וכך שילמתי את דמי הפנימייה.
עבר עוד חודש, והפעם השליח היה חבר. הוא סיפר לי שהוא

לפני עשרים שנה למדתי בישיבת מיר בירושלים. באותה
תקופה נקלעו עסקיו של אבי לקשיים והוא הגיע למצב דחוק כל
כך, עד שהוא אמר לי, שאין לו כסף בשבילי. "אתה יכול להמשיך
ללמוד בישיבה, אבל איני יכול לשלוח לך דמי מגורים בפנימייה".
עד אז הייתי בחור נטול דאגות, ופתאום נפל עלי תיק שכזה.
מאיפה אני משיג מאה דולר בכל חודש? ב"ה למדתי היטב וכלל
לא התאים לי לעבוד בעבודה כלשהי, כדי לממן את שכר הדירה.
החלטתי כי אני שלי אעשה. אמשיך ללמוד את התורה
הקדושה בהתמדה, ונותן התורה ייתן לי גם שכר דירה.
הזמן חלף במהירות, ופתאום אני מוצא את עצמי שלושה
ימים לפני סוף החודש, ובכיס אין פרוטה לפרוטה. לא שקל ולא
דולר, ואני צריך להעביר מאה דולר להנהלת הפנימייה. מאבי אין
לי מה לבקש, הוא הרי הודיע לי שאינו יכול לשלם לי. גם שום
רעיון אחר לא נראה באופק.

היה לי כבד על הלב, וכך ישבתי בבית המדרש והורדתי את
הראש על הסטנדר. 'ריבונו של עולם', פניתי אל אבי שבשמים,

עשרים שנה עברו מהתקופה ההיא, ובכל פעם שאני נתקל בקושי אני נזכר בימים המרוממים האלו, בהם ראיתי עין בעין את השגחת ה' ואת חסדו עלי. זה מחזק אותי שגם הפעם, ללא שום ספק, הקב"ה ישלח לי בדיוק מה שאני צריך, כמה שצריך ובזמן שצריך.

(גיליון השגחה פרטית)

מקבל כסדר סכום מסוים מנדבן, ועתה יש לו עודף. אולי יש לי מה לעשות ב-86 דולר?... ודאי שיש לי מה לעשות בהם, אמרתי לחבר, וכך היה לי רוב הסכום. את השאר השגתי בקלות. כך בכל חודש זימן לי הקב"ה את הכסף בדרך מופלאה, עד שאבי נעמד על רגליו. מצב עסקיו הוטב והוא חזר לשלם עבורי את דמי המגורים.

הסיפור היומי

פתאום הרים רבינו את עיניו והסתכל עלי, לאחר מכן הביט על הילדה שאני מחזיק על הידיים ואמר: "למה יש לה משקפיים?"

שהרב שואל למה יש לה משקפיים. אמרתי: הילדה נולדה עם בעיה בראיה והדרך לטפל בה היא עם משקפיים וב"ה היא רואה קצת יותר טוב.

רבינו אמר: "לא, היא לא צריכה משקפיים, היא תהיה בריאה". אמרתי מיד אמן וניסיתי לחזור שוב לשאלה לשמה באתי בנוגע לביזנס, וגם ניסית לעזור לי ושאלת שוב את רבינו, אולם רבינו לא השיב ורק אמר "ברכה והצלחה". שאלתי שוב, מה התשובה? רבינו לא ענה ואמר, "שיהיה בהצלחה".

יצאתי והאמת היא שהייתי מאוד מאוכזב. באתי במיוחד מירושלים עם שאלה שאני ממתין לה זמן רב ולא קיבלתי תשובה. אולם אשתי אמרה לי: תשמח, ראית את הרב והילדה קיבלה ברכה.

חזרנו לחו"ל, וכעבור מספר ימים הגיע מועד הביקור החצי-שנתי של הילדה אצל הרופא. הגענו לרופא, הוא מתחיל לבדוק את הילדה ולפתע הוא מחוויר לגמרי, מרים טלפונים לרופאים במחלקה. הוא לא מסביר לי כלום וגם לא מתייחס לשאלות שלי. בחדר מתחילים לרוץ מלא רופאים מומחים, נבהלתי מאוד, לא ידעתי מה קורה לילדה.

כעבור מספר דקות מתפנה אלי סוף-סוף הרופא ואומר לי: מה שאנחנו רואים עכשיו מול העיניים, לא ראינו דבר כזה מאז שהקמנו את ביה"ח. הבעיה של הבת שלך נעלמה כאילו לא הייתה, עיניים רגילות לגמרי, היא לא צריכה משקפיים ולא כלום, רואה כאחד האדם ואין זכר למה שהיה!

חשבתי על הדבר המדהים הזה: באתי לשאול את רבינו שאלה על ביזנס ויצאתי עם ילדה שלמה ובריאה ב"ה, היא הולכת היום בלי משקפיים ורואה רגיל ככל הילדים.

מספר הרב יעקב ישראל קניבסקי שליט"א נכדו ונאמן ביתו של רבינו מרן הגר"ח זי"ע: יהודי נכבד מחו"ל שהגיע השבוע לאבי מורי שליט"א בבית רבינו, אמר לי, אני רואה אותך ואני נזכר בסיפור, וכך סיפר:

הכנסת אותי לרבינו לפני מספר שנים. באותה תקופה הילדה שלי הייתה בת שנתיים, היא נולדה עם בעיה רפואית בעיניים והרופאים אמרו שאין להם איך לטפל בבעיה הזאת. היא צריכה לחבוש משקפיים כדי שתוכל לראות מעט יותר טוב ופעם בחצי שנה עלינו לבדוק שאין הידרדרות במצבה, אך אין תרופה ואין איך לשפר את מצב הראיה שלה. התייאשנו מהעניין ונכנסנו למסלול הבדיקה מדי חצי שנה.

באותה תקופה שהיתי בארץ, והילדה, כאמור, הייתה בת שנתיים. הייתי בירושלים והייתה לי שאלה בנוגע לעסקי וביקשתי להיכנס אל רבינו לקבלת עצתו. הכנתי את השאלה על דף ונסעתי עם אשתי מירושלים לבני ברק.

בדרך, הבת שלנו בכתה ואשתי אמרה: "היא רגועה רק על הידיים שלך, קח אותה בבקשה". החזקתי את הילדה על הידיים וכשהגענו לבית רבינו ביקשתי להשאיר אותה באוטו, אולם אשתי אמרה: לא, היא רגועה רק עליך, תעלה יחד איתה, היא ילדה בת שנתיים, בטח יתנו לך להיכנס אתה לרבינו".

נכנסתי לחדר לימודו של רבינו והגשתי את הפתק עם השאלה. רבינו קרא את השאלה ופתאום הרים את עיניו והסתכל עלי, לאחר מכן הביט על הילדה שאני מחזיק על הידיים ואמר: "למה יש לה משקפיים?"

נבהלתי מהשאלה. חשבתי, אולי אני לא מבין עברית ורבינו התכוון לשאול משהו אחר, אבל אתה חזרת על הדברים ואמרת

במה' bama.org.il

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?   שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

חתן וכלה הנישאים בג' בסיון - האם יצומו בערב חופתם?

Yaakov Lederman/Flash90

וכן אסרו חג של שבועות - אסור לצום בו, משום שקרבנות ה'ראיה' וה'חגיגה' אסורים להקרבה בשבת, וכשחל חג השבועות בשבת, שימש יום אסרו חג להקרבת קרבנות אלו, ולכן גם בזמננו - למרות שבית המקדש חרב, וכן אין חג השבועות חל בשבת - אסור לצום בו, ואף לחתן וכלה ביום חופתם.

[שו"ע או"ח תצד, ג, ומשנ"ב ו-ח; ביאורים ומוספים דרשו, 12-13]

בארבעת הימים שבין ראש חודש סיון לחג השבועות - מב' עד ה' בסיון - אין אומרים 'תחנון', משום שבב' בסיון החל משה לדבר עם בני ישראל בנוגע לקבלת התורה, ושלושת הימים שלאחריו הם 'ימי ההגבלה', בהם התכווננו בני ישראל לקבלת התורה. ואין לצום בימים אלו; ונחלקו הפוסקים אם חתן וכלה הנישאים בימים אלו יצומו ביום חופתם.

האם מותר לקשט את הבית בערב שבועות שחל בשבת?

לקשט את הבית בשבת שהיא ערב החג, משום איסור 'הכנה' משבת ליום טוב.

והגר"א ביטל את מנהג העמדת העציצים, כיון שבזמננו נוהגים הגויים להעמיד עציצים בבתיהם בימי חגיגה. וקישוט בעשבים - יש אומרים שאינה בכלל מנהג הגויים, ואף לשיטת הגר"א מותר הדבר, אך יש אומרים שלדעת הגר"א אסורה אף הקישוט בעשבים.

[שו"ע או"ח תצד, ג, ומשנ"ב ט-י; ביאורים ומוספים דרשו, 16]

נוהגים 'לקשט' את בתי הכנסת והבתים בעשבים בחג השבועות, כזכר לשמחת מתן תורה בהר סיני, שהיו עשבים סביב ההר. ויש שנהגו להעמיד עציצים בבית בחג השבועות, לאות על כך שבחג השבועות נדון העולם בנוגע לפירות העץ.

ומכיון שעשבים ועציצים אלו נלקחו לצורך קישוט הבית, אינם מוקצה, ומותר לקשט בהם את הבית אף ביום טוב עצמו. אולם, כאשר חל חג השבועות ביום ראשון - כבשנה זו - אסור

**כשהוא היה בערך בן ארבעים היתה מלחמה בא"י. הרחובות
היו שוממים מפחד, אך הוא לא שינה כלל מסדר יומו. יום
אחד פגש אותו ידידו הגאון האדיר ר' ראובן פיין זצ"ל ושאלו:
וכי אינך רואה טנקים מסתובבים ברחובות? כיצד אינך מפחד?**

אבל אליו בעצמו זה לא נגע כלל. אני הקטן הייתי צמוד אליו ומעולם הוא לא שאל אף אחד מה אומרים, מה המצב הבטחוני, וכן היה כל ימיו. פעם בעת מלחמה נפלה פצצה בקרבת מקום וכמובן נשמע קול רעם גדול, והוא נעמד לברך 'שכוחו וגבורתו מלא עולם', כי לא עמד בראשו כלל שזו עת מלחמה, וזאת אע"פ שהוא כבר היה גדול הדור וכל היום

מספר בנו של מרן הגר"ח זי"ע הגאון רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א:

כשהיו מלחמות בעולם, רבינו מעולם לא התעניין לשאול מה המצב. כל העולם חיו בזכותו, את כולם הוא הרגיע ברוח קדשו שלא יקרה כלום בב"ב, וכן השיב תשובות קצרות שנשלחו אליו מכל העולם האם להכנס למקלטים וכו' והאם יש מה לדאוג וכו',

הטרידוהו בשאלות על המלחמה.

כשהוא היה בערך בן ארבעים היתה מלחמה קשה פה בא"י. הרחובות היו שוממים מפחד האויב והיו מסתובבים טנקים ברחובות, אך הוא ז"ל לא שינה מסדר יומו כלל. יום אחד פגש אותו ידידו הגאון האדיר ר' ראובן פיינ זצ"ל ושאלו: וכי אתה לא רואה פה טנקים וכו', ואיך לא תפחד? השיב לו רבינו: "כשאני רואה טנק אני מסתפק מה דינו לענין מזוזה ומה דינו לענין קבלת טומאה..." והתחיל למנות לו את צדדי הספק ע"פ הרמב"ם בסדר טהרה.

כשהוא היה בערך בן י"ג היתה מלחמת העולם השנייה. כמוכן

כל העולם כולו היו שרויים בפחד נורא, לא ידעו מה ילד יום. החזו"א וכל המשפחה היו פה בא"י בב"ב, ולאחד הדודים של המשפחה היה רדיו שיכלו להתעדכן מה המצב בעולם. והנה יום אחד אביו מרן הקה"י זללה"ה שלח אותו אל הדוד ההוא לשמוע מה נעשה בעולם. כשחזר שאלו מה שמעת? השיב הנער הקדוש: שמעתי שהגרמנים נלחמים עם הרוסים ואחד מהם מתחזק על חברו ומנצחו. שאלו אביו: מי מנצח את מי? השיב לו: את זה אני כבר לא יודע. ענה לו אביו זצ"ל: אני רואה שאתה לא ראוי לשום דבר שבעולם רק לשבת וללמוד...

(מתוך הקדמת הספר 'דעת נוטה' על חומש במדבר, שראה אור בימים אלו בימים הקרובים; הובא בגיליון שיח אמונה)

האזינו לתוכנית 'הפוח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו
כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס
077-2222-666 שלוחה 31

סגולות וישועות

"פעם דיברתי בציבור ברמת גן וסיפרתי את הסיפור הזה, ואמר לי אחד מן הנוכחים: אני בנה של האשה הזו..."

בדוק ומנוסה: תפילה על רוחניות תמיד עוזרת | מתוך שיחתו של מרן רה"י הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א

בתשובה שלמה, והייתה צדקת, ונישאה לאדם חשוב מאד, אדם מבוגר שהתאלמן, וזכתה לדורות ישרים מבורכים. ופעם דיברתי בציבור ברמת גן וסיפרתי את הסיפור הזה, ואמר לי אחד מן הנוכחים: אני בנה של האשה הזו... וזכתה לסייעתא דשמיא כזו מפני שחיפשה ורצתה לדעת את האמת, והלכה לכומר כי חשבה בטעותה ששם תשמע האמת, אבל מן השמים סיבבו שהכומר יגיד לה לברר מה זה יהדות, ובאמת היא חזרה בתשובה, וזכתה להמשיך דורות ישרים מבורכים בעלי אמונה ובעלי מדרגה, כי הבא ליטהר מסייעין אותו.

וכך גם בתפילה, זהו דבר בדוק ומנוסה שבתפילה אמיתית על רוחניות התפילה עוזרת, אפילו תפילה בלב. והתפילה בלב עדיפה, אם אדם מבקש בלב: ריבונו של עולם, אני רוצה סייעתא דשמיא על רוחניות, אם הוא חושב כך בלבו ובאמת רוצה את זה, אפילו אם אינו מדבר, הרי השם יודע מחשבות אדם (תהלים צד, יא), וכבר נאמר (משלי כג, כו) תנה בני לבך לי, ואם אדם שואף ומבקש בלבו זוהי כבר בקשה אמיתית, ואילו כשמתפלל בדיבור יכול

ידוע מרבי ישראל סלנטר, שאמר כי בדוק ומנוסה שבתפילה על רוחניות אין הגבלה, ואם אדם מתפלל על ענייני רוחניות, תפילה אמיתית בלב, יש סייעתא דשמיא להצלחה.

וכבר סיפרנו את המעשה שהיה ביהודי שהגיע מחוץ לארץ, והוא לא היה בעל אמונה, והגיע לכותל המערבי כפי המנהג, ושם התעורר במחשבה והתחיל לחשוב שאם באמת כל ענייני האמונה הם אמיתיים, הוא רוצה שמן השמים ירחמו עליו ויתנו לו סייעתא דשמיא להיות בעל אמונה, ובאותו הרגע שחשב כך בלבו, ניגש אליו פעיל מהפעילים שמחזירים בתשובה ושאל אותו אם הוא רוצה לדעת מה זה יהדות. כזו סייעתא דשמיא על יהדות, בזכות הבקשה והתפילה שבלב.

ועוד מעשה שהיה בצרפת, ביהודייה צעירה שהלכה לכומר וביקשה לדעת מה זה נצרות, והוא כנראה היה אדם ישר, ושאל אותה - האם את יהודייה? והאם את יודעת מה זה יהדות? והשיבה שאינה יודעת, ואמר לה: אם כן קודם לך ותבררי מה זה יהדות ואחר כך תבואי אלי. והיא הלכה והתעניינה ביהדות וחזרה

וזוכים לזה על ידי תפילה. ומתפללים גם על יראת שמים, כגון בברכת אהבה רבה 'ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך', וכן בספר תהלים יש הרבה פסוקים ובקשות על יראה, כגון (תהלים פו, יא) 'יחד לבבי ליראה שמך', ואף על פי שאמרו (ברכו ת לג, ב) הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, ואם כן הרי היראה אינה בידי שמים אלא בידי אדם, ומדוע מבקשים על זה? - אבל זה גופא מה שתלוי ביד האדם, לבקש! שיתפלל ויבקש רחמים! ואם מבקשים בלב זוהי בקשה אמיתית, ואז בדוק ומנוסה שיש סייעתא דשמיא. (גיליון דרכי החיזוק)

להיות שאומר רק את הנוסח הכתוב בסידור ואינו מוכרח להיות עם כל הלב, אבל תפילה בלב, שהיא בכל הלב, זוהי תפילה אחרת. וזה בדוק ומנוסה כמו שאמר רבי ישראל, שתפילה על רוחניות עוזרת, ותפילה בלב היא גם תפילה, ואמנם יש חיוב תפילה שלוש פעמים ביום שבזה הרהור לאו כדיבור דמי וצריכים להתפלל כדיבור, אבל הזכות שאפשר לזכות לסייעתא דשמיא על ידי תפילה, אפשר גם על ידי תפילה בלב. וזהו דבר קל מאד לכל אחד, וכל אחד שרוצה הצלחה ברוחניות, בתורה ויראת שמים ומידות טובות, על הכל שייך סייעתא דשמיא,

הסיפור היומי

בשארית כוחותיו הוא מגיע אל התחנה, אך שנייה לפני שהדלתות ננעלות, מגיעים שני נושים גברתנים, חוטפים מידי את המזוודה ועולים לרכבת, שהפליגה מיד לדרכה...

סיפור מופלא שהתרחש עם הגאון רבי שלום מאיר יונגרמן זצ"ל

לנסוע לאתר פלוני ליד חוף הים, אליו ניתן להגיע רק ברכבת, ולהשליכו שם.

ערב אחד לאחר יום עבודה מפרך אצל נדיבים בניו יורק, נכנס הגרש"מ לאחר חצות-לילה למשרד שלו בניו יורק, וביקש לנוח קמעה עד הבוקר. הוא פותח אה הדלת ונדהם להיתקל בגוויות כלב, שגודלו זהה לחמור, שמאן-דהו הצליח להשחיל אל תוך המשרד. בעליו של הכלב רצו מן הסתם לחסוך מעצמם את הנסיעה ל'אתר הקבורה' ליד הים, והצליחו להחזיר את הכלב אל תוך המשרד.

הוא הבין שליטון הוא כבר לא יוכל, ויהיה נאלץ לנסוע ברכבת כדי להשליך את הכלב הענקי. הוא מסתכל בשעונו ומבחין שהשעה כבר מאוחרת, ומי יודע אם יספיק את הרכבת האחרונה הנוסעת לשם. ואז, פתח את פיו בתפילה חמה להשי"ת ואמר: "ריבוננו של עולם, גזרת עליי שלא אצליח לישון הלילה, ואני מקבל זאת באהבה גמורה. אבל אני מבקש ממך שתעזור לי להשיג את הרכבת האחרונה, כדי שלא אצטרך לבזבז על כך למחרת יום נוסף".

הוא לוקח מזוודה ענקית שהיתה במשרד, ומתאמץ להכניס לתוכה את הכלב, ויוצא לדרך, ובפיו נישאת כל העת תפילה שיצליח לתפוס את הרכבת. בשל גודלו של הכלב הוא מצליח בקושי לגרור את המזוודה, ולדאבוננו הוא רואה כבר את הרכבה מגיעה אל התחנה, והנוסעים עולים אל הקרונות. מתאמץ ומתאמץ, מתפלל ומתפלל, והנה הרכבת צופרת שבעוד דקה היא יוצאת... אנא ה' תעזור לי שאגיע, תעזור לי שאגיע, כדי שלא אבזבז יום נוסף, והנה הוא רואה כבר את אורותיו של הקטר מהבהבים, לאות שבעוד שניות מספר תיסגרנה הדלתות...

את הסיפור המאוד-מאוד מופלא העביר לנו ת"ח אחד מרביי תורה. בימי ה'שבעה' לפטירתו של האי גברא רבה הגאון רבי שלום-מאיר יונגרמן זצ"ל, הוא ניגש לנכדו, הרה"ג רבי אליהו הוניגסברג שליט"א ושאל אותו האם יוכל לספר לו דבר-מה על סבו, שהקים כידוע את מוסדות התודה בזכרון יעקב.

הגאון רבי שלום-מאיר יונגרמן זצ"ל, היה בעל מסירות נפש להשי"ת ולתורתו, ובמשך כיוכל שנים התמסר לכל פרט בקהילה החרדית במושבה הוותיקה, והקים בה את הכל, מהמסד עד הטפחות. בהשראתו, ובהכוונתם של גדולי הדור עמהם נועץ בכל דבר, הוקמה קהילה על טהרה הקודש, כאשר השכנים למדו להוקיר את האברכים המסולתים, והתייחסו אליהם בהערכה. בפטירתו, שחו הכל אודות דמות אגדית שתזכר לעולמים, שמלבד הרבצת-התורה הגדולה שלו, היה גם מתמיד עצום ובעל ידע מונומנטלי בכל חלקי התורה. זו היתה הסיבה שהת"ח ניגש אל הנכד וביקש ממנו לספר לו דבר-מה אודות סבו.

הנכד אמר שהסבא היה שתקן גדול בכלל, ובוודאי שעל עצמו לא סיפר מאומה, אבל בכל זאת הוא זוכר דבר אחד שסיפר על עצמו, ואפילו חזר על כך כמה פעמים, ברצותו לחזק את כוח-התפילה בקרב צאצאיו.

למוסדות זכרון יעקב שייסד, היה משרד בניו יורק, שם היה מתמקם בבואו לאמריקה לאסוף כספים עבור המוסדות. המעשה שאני מדבר עליו, אמר הנכד, התרחש באחת הנסיעות של סבא לארה"ב.

בארה"ב שומרים באופן הדוק מאוד על איכות הסביבה ובריאות הציבור. כל אזרח אמריקאי שהכלב שלו מת, יודע שאסור להשליכו היכן שהוא רוצה, מחשש לזיהום, והוא נאלץ

הענקי שהיה טמון במזודה...
השם יתברך שמע את תפילתי, סיים הסבא את סיפורו, בצורה הטובה ביותר, בכך שגם סייעני להגיע לרכבת בזמן, וגם חסך ממני את הטרחה שבנסיעה עצמה. דעו לכם צאצאיי, אמר, שההסבר למה שקרה הוא שהתפילה שלי היתה מעומק הלב, כי באמת באמת רציתי להספיק לרכבת, כדי שאוכל מחר להתפנות לעסקי המצווה שלי באיסוף הכספים, ותפילה כזו נשמעת בשמי-שמים.
(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן)

בשארית כוחותיו הוא מגיע אל התחנה, ושנייה לפני שהדלתות ננעלות, מגיעים שני כושים גברתיים, חוטפים את המזודה ועולים לרכבת, וזו עוזבת את התחנה----- הכושים הללו היו בטוחים שהרב היהודי, שהיה נראה באותו רגע כנגיד וגביר, מחזיק במזוודתו הגדולה אוצרות זהב וכסף, והחליטו לגנוב אותה ולקפוץ מיד אל הקרונות, כך שלא יעלה בידו לתפוס אותם... הם תכננו שבהגיעם למקום מבטחים יפתחו את המזוודה ויגלו שם את האוצרות. מה תהיה גדולה אכזבתם כשייתקלו בפגר-הכלב

יהלומים מגדולי ישראל

"עקבתי בעיניים פעורות ובאוזניים משתוממות במשך כמה שעות" - עדותו של האברך החסידי שאירח בביתו את 'החפץ חיים' בתקופה שעדיין לא נתפרסם שמו בעולם

איוה מלכות וקסברגר

"רק לימים ארוכים נודע בתבל גדלותו של מרן ה'חפץ חיים' זצוק"ל, אבל אני הבנתי וידעתי שהכל פרי עמל ויגיעה עצום בכל חלקי התורה"

את הדלת, אם כי השעה הייתה עוד מוקדמת. האורח סבב בחדרו הלך ושוב, ולאחר זמן קצר שמעתי קול לחש מחדרו. "היטיתי אזני אחר הדלת, ושמעתי שהוא משנן פרקי משניות על פה בניגון מתרונן. הוצאתי מארון הספרים שלי משניות, ועד מה גדלה השתוממותי מבקיאותו ודייקנותו המופלאה. מה ששינן בעל פה היה מסכת קינים, הוא חזר על כל משנה ומשנה בעל פה, ושינן לעצמו עם כל המפרשים. הוא קלע אל השערה ולא החטיא אף ציטוט קל.

"עקבתי בעיניים פעורות ובאוזניים משתוממות במשך כמה שעות שנשמע הקול משנן ומשנן מתוך חשכת החדר הסמוך. רק לימים ארוכים נודע בתבל גדלותו של מרן ה'חפץ חיים' זצוק"ל, אבל אני הבנתי וידעתי שהכל פרי עמל ויגיעה עצום בכל חלקי התורה."

(א' ליפמן, יתד נאמן נשא תשע"ד)

הרב החסיד הישיש רבי משה בויס זצ"ל, שהפליג בזקנה למעלה ממאה שנה, מוותיקי נאמני בית ווארקי ואמשינוב, זכה לארח כאברך צעיר את מרן בעל ה'חפץ חיים' זצוק"ל בצל קורתו למשך כמה ימים. בעת ההיא עדיין לא יצא שמעו של מרן ה'חפץ חיים' בעולם, הוא היה נודד כידוע למכור את ספריו הראשונים בערים ובעיירות יהודיות.

וכה תיאר ברגש רבי משה בויס את המפגש עם מרן זצוק"ל: "כשהתקרב יום השבת והזדרזנו עם ההכנות לשבת קודש, שאלתיו מה בדבר סעודות השבת. הוא בקשני שאומר לו למי אני מוסר את העופות לשחיטה, לאחר שבירר על אודות השוחט הבטחני לסעוד אצלנו בשבת קודש. אני התפעלתי מאד מחרדתו וקפדנותו לשמור על כל מצווה ומצווה בכל דקדוקיה. "בליל שבת קודש לא היה קץ להתפעלותי. הקצינו לו חדר מיוחד שלא הודלק בו אור. תיכף אחרי הסעודה נכנס וסגר אחריו

חג השבועות

רבי דוד התפעל כל-כך מהשאלה, וקרא אלי: "הערסט א שאלה!?! - השומע אתה שאלה? - וחזר על כך כמה וכמה פעמים בהשתוממות עצומה. לפי גודל התרגשותו, היה ברור לי שהוא לא ישכח שאלה זו לעולם

Nati Shohat/Flash 90

הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א מספר על חשק התורה שראה בצעירותו אצל ראב"ד ירושלים הגאון רבי דוד יונגרייז זצ"ל, שהתפרסם כבקי נפלא בכל התורה

שיגיעו למצב של 'חשק התורה'?
"ענין ה'חשק' הוא דבר שהאדם צריך לקבוע בלבנו. כששומע

איך מחדירים את עניין 'חשק התורה והמצוות'. הרי לצערנו ישנם כאלו ילדים שעדיין לא זכו ל'חשק'. איך ניתן להחדיר בהם

המדובר?!

”נראה היה רבי דוד כמי שמתומם ומתפעל ואומר: 'ואני לא ידעתי שבחלל העולם קיימת שאלה כזו!' ומרוב התרגשות שהבחנתי בו, גמרתי אז בדעתי שהוא כבר לא ישכח שאלה זו לעולם. ותוך כדי עיונו בשדי חמד המשיך לזעוק 'דו הערסט - השומע הנך - אזוי זאגט דער מרדכי! אזוי זאגט דער מרדכי...' בקול רעש גדול כמי שעומד ליד המרדכי בכבודו ובעצמו ומתפעל בפסיקתו.

”ואני עומד ומשתאה, משתומם ומתפעל מגודל התרגשותו והתלהבותו של רבי דוד מה'ברייתא חדא' שמצא, אשר אי אפשר לתאר למי שלא היה נוכח ליד הגאון באותה שעה. ואז עלה בדעתי רעיון, שאמנם זכרונו העצום של רבי דוד היה מפורסם לכל, ותלו זאת כעוד אחד מהכשרונות המיוחדים בהם נתברך. אך באותה שעה נוכחתי בוודאות שגודל זכרונו לא היה רק מחמת כשרונו, אלא טמון בזה הרבה יותר מכך, הוא כל כך מתפעל מכל דעת תורה חדשה שרואה, והתפעלות כזאת לא תשכח ממנו כל ימיו, כמו שאדם אינו שוכח דברים שהתרגש והתפעל מהם מאד...

ולכן העצה היעוצה להכניס חשק ללימוד ולזכירה לבני הנעורים ע"י התפעלות והתלהבות מהדברים הנלמדים, כך גם בקיום המצוות יש להתפעל מהדבר ולהביע את ההתפעלות בפניהם, וכך יכנסו הדברים ללב הבנים והתלמידים.

(המודיע פסח ע"ו)

דבר תורה יקבל אותו בנעימות וב'געשמאק', ישמח בשמועתו, ילמד אותו ישנן ויחזור עליו בצמאות והשתוקקות, וכך יכנס בלבו חשק וצמאון עז לתורה הקדושה, ולאט לאט יכיר במתיקותה. "אספר דוגמא ל'חשקת התורה' שראיתי בצעירותי אצל הגאון הנודע רבי דוד יונגרייז צ"ל, ראב"ד עיה"ק ירושלים, שהתפרסם כבקי ונפלא בכל התורה וכבעל זכרון מופלג ביותר. שאלתי אותו פעם שאלה מסויימת בהלכה, והלך לעיין בשאלתי בספר 'שדי חמד' והשיב מה שהשיב. והנה תוך כדי שמעלעל בין בתרי הספר הבחין בשאלה נוספת והיא: מאחר שיש דין שאין עושין מצוות חבילות חבילות, אם כן כאשר שניים מסיימים כל אחד מסכתא שלו, האם יכולים הם לעשות סעודה כאחד? כי מדוע שלא יפטור עצמו בסעודת חברו? או שמא מוטל על כל אחד להוציא ממון ולעשות סעודה לעצמו ולהביע בכך את השמחה הגדולה על המצוה שזכה לסיים מסכתא, ואיך יוכל להסתפק בסעודת חברו? כי הרי אין עושין מצוות חבילות חבילות, כדי שכל מצוה תהיה חשובה בעצמה ולא תדמה עליו כמשא. אמנם השדי חמד מסיק שם שמוותר.

”רבי דוד התפעל משאלה זו, והביע רגשותיו העצומים תוך שקורא אלי: 'השומע אתה שאלה? הערסט א שאלה?!' רבי דוד חזר על זה כמה וכמה פעמים בהשתוממות עצומה: 'הערסט א שאלה?! כאשר שני אנשים מסיימים מסכתא האם מותר להם לעשות סעודה אחת?! האם נכונה ראו עיניי השומע אתה במה

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:
dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

על דא ועל הא

ה'מלך' יצא מבית החולים 'מעייני הישועה', והנה הוא רואה שוב לנגד עיניו את ה'משנה למלך', שפנה אליו בשאלה: "מה פשר הצמיד הזה שעל ירך?"

לא משל ולא סיפור ילדים - אלא מעשה אמיתי שהתרחש בשנה שעברה בבני ברק

את בנו בכורו בבריתו של אברהם אבינו בחג השבועות בשנה זו [תשע"ח]. וכך הווה מעשה:

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א מעשה נורא ששמע מבעל המעשה, ה"ה 'אבי הבן' המאושר שזכה להכניס

להתפייס עם החבר הנ"ל, לאיך גיסא קרא לו 'קול קורא' בלבן - כיצד תעז לבוא אל חברך לבקש מחילתו וסליחתו. מוטב תבלע באדמה ולא תגיע לידי בוש נוראה כזו...

מה עשה הקב"ה, בצאת האברך מהיכל 'אש קודש' - כשהוא מהרהר כולו בסוגיית המחילה, והנה לנגד עיניו עובר ברחוב אותו בחור מבוגר... מיד נפגשו מבטיהם זה בזה, התפייסו זה עם זה, ובירכו זה את זה שיזכו בקרוב לבוא אל המנוחה ואל הנחלה.

ואכן, כעבור תשעה ירחים נולד לו בנו בכורו למזל"ט.

כשיצא האברך מבית החולים 'מעייני הישועה', והנה שוב לנגד עיניו אותו החבר, ששאלו לפשר ה'צמיד' שהוא עונד על ידו (שקיבל מהנהלת בית החולים, להראותו לשומר דשם). ענה לו האברך כי נולד לו בן למזל"ט, ומיד גילה לו החבר כי אף הוא נושע, כשבא בברית האירוסין לפני כמה שבועות!

(באר הפרשה נשא תשע"ח)

הלה נכנס בחודש אלול דאשתקד (תשע"ז) לשיעור שבהיכל 'אש קודש' בעי"ת בני ברק, באותה שעה נסובו הדיבורים בהרחבה בענייני בין אדם לחברו בכלל, ומעביר על מידותיו בפרט. האברך, שהיה זה כמה שנים לאחר נישואיו ועדיין לא זכה לזש"ק, נזכר היטב כי בילדותו לחם 'מלחמת קודש' באחד מחבריו שבתלמוד-תורה, כי הוא היה 'מלך הכיתה' וחבר זה התיימר לתפוס מקום ה'משנה למלך', והיו השניים מסוכסכים זה בזה באופן נורא, בדברים שגם באו לידי מעשה - במצה ומריבה יומם ולילה.

לא פלא היה אפוא בעיניו, שכל חברי הכיתה נישאו הקימו בתים נאמנים לה' ולתורתו, וגם נעשו עם הזמן לאבות על בנים, ואילו שניים האלו - ה'מלך' המתין לזכות בזש"ק, וה'משנה למלך' עדיין לא בא בקשרי אירוסין כלל.

או אז פרצה בקרבו מלחמת עולם, כי בדעתו הבין שעליו

הש"ת היומי

חבילה עוגיות שעבר עליה הפסח שנתערבה בהרבה חבילות - מה דינה?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

בדבר חשובה שאינו בטל בשאר איסורים, והוא ע"פ המשנ"ב (סי' תמ"ז ס"ק ק"ה) שכתב שבשעת הדחק יש להקל כהמג"א בנתערב מין באינו מינו אף בפחות משישים, א"כ ה"ה בדבר יבש מין במינו יבטל אף דבר חשוב, ויעוי' חשב האפוד (ח"ב סי' קל"ב) אך הדבר מבואר בפמ"ג (סי' תמ"ז משב"ז סוף סק"ד) דאינו בטל, וכן מורה דברי הט"ז ומג"א סוס"י תמ"ז שכתבו להקל ביבש שנתערב חד בתרי, משמע רק כפי דיני בטול איסורים, [אכן מבואר בפמ"ג ע"פ הש"ך יו"ד (ק"י סק"ה) שדוקא בחביות גדולות החמירו שלא יתבטלו ולא בחביות קטנות], נמצא דכל העוגיות נאסרו,

אך יש תקנה שיקח דמי החמץ שעבר עליו הפסח וישליך לאבוד כמבואר ברמ"א סי' תמ"ז ס"א דגם באופן שלא מועיל בטול יכול להשליך לאבוד דמי האיסור, ומבואר במשנ"ב שמותר אף באכילה. [עוד העירוני לדברי הפר"ח סי' תמ"ח ס"ג וברכי יוסף תמ"ז ס"ב וחמד משה תמ"ז ס"ב שכתבו בשם ספר בית מועד שככר חמץ שנתערב בין ככרות מצה כשהוא חשוב לא בטל ואסור אף אחר פסח, אך כל דבריהם בנתערב בפסח עצמו ועבר עליו פסח, ולא דברו כשנתערב אחר פסח שיתכן שהקילו בזה].

שאלה: רבי דוד שוורץ ערך שמחת בר מצוה לבנו למחרת הפסח, והכין לצורך זה כמות גדולה של חבילות עוגיות ומכר לגוי במכירה גמורה באופן שהחמץ היה ברשות של הגוי בפסח ולאחר הפסח קנה ממנו לצורך השמחה, והנה אחד המלצרים הגיע ובידו היה חבילת עוגיות שלו, ונתערב החבילה שלו בין החבילות של רבי דוד, מיד נחרד רבי דוד ושאל אותו אם מכר את חמצו הלה לא הבין למה למכור לגויים, והסביר שהוא בפסח שם את החמץ בארון גבוה ומכסה אותו במפה שחורה בכדי לא לעבור על בל יראה, וכך אינו רואה את החמץ בימי הפסח,

הבין רבי דוד שלפניו עומד גם תם וגם שאינו יודע לשאול, יוצא שחמצו של העובד נאסר בהנאה והשאלה האם כל העוגיות נאסרו או שזה בטל ברוב? תשובה: הנה חבילה שלימה של עוגיות נחשבת דבר שבמנין, ונחלקו השו"ע ורמ"א סי' ק"י ס"א אם כל דבר שנמכר לפי מספר לא בטל, ולדעת הרמ"א לא בטל, א"כ כל העוגיות נאסרו מחשש חמץ שעבר עליו הפסח, והנה יש מי שכתב שבחמץ שנערב אחר הפסח יש להקל אף

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

מדוע נאמר איסור לשון הרע בלשון "שמע שוא", שמשמעו לכאורה "דבר שקר"? והרי אסור לספר בגנותו של אדם גם אם הדבר הוא אמת?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

לשון הרע הוא גם על דבר אמת, והאריך להוכיח זאת מהגמרא, מהראשונים והאחרונים [ואף כתב כי זו הטעות הראשונה שרגילים בהמון לטעות בדיני לשון הרע]. ואם כן, מדוע נאמר האיסור בתורה בלשון "שמע שוא"? שמשמעו לכאורה "דבר שקר". והרי אסור לספר בגנותו של אדם גם אם הדבר הוא אמת?

ה'חפץ חיים' במקום אחר מביא כמה הסברים לכך: א) משום שהשומע מאמין עכשיו לדבר שאסור לו להאמין, ועל כן זה נקרא "שמע שוא". ב) מפני שהתורה ירדה לסוף דעת המספר, שבדאי מערב בסיפורו דברים שאינם אמת כדי להטעימו באוזני השומע. ג) בשם ספר 'יד הקטנה' מביא ה'חפץ חיים' הסבר נוסף, שכל דיבור נמאס ונתעב, אף שהוא אמת, נקרא שוא ושקר. כי "שוא" פירושו גם דבר שאין בו טוב, אלא רע.

וב'ביאורים ומוספים' מביאים שכן כתב גם ב'מכתב מאליהו' בהגדרת אמת ושקר, שאין הכוונה דווקא לאמת ושקר מבחינה עובדתית, אלא שכל דבר שיוצא ממנו תכלית רע, הוא שקר, וכל דבר שיוצאת ממנו תכלית טוב, הוא אמת.

היום מתחילים בלימוד הפתיחה לספר 'חפץ חיים' - חלק הלאווין, בו מפרט ה'חפץ חיים' באילו לאווין עוברים המדבר והמקבל לשון הרע ורכילות. הלאו הראשון שמונה ה'חפץ חיים' הוא "לא תלך רכיל בעמך". מהו רכיל? שטוען דברים, והולך מזה לזה ואומר: כך אמר פלוני עליך, וכך וכך שמעתי על פלוני שהוא עשה לך.

וכותב ה'חפץ חיים' כי הלאו של "לא תלך רכיל בעמך" אינו כולל רכילות בלבד, אלא גם לשון הרע, שהוא חמור מרכילות. וזאת על פי שיטת הסמ"ג, הרמב"ם ועוד ראשונים, וראה ב'ביאורים ומוספים' שהביאו את שיטות הראשונים בזה בהרחבה.

לאו נוסף שעובר המספר לשון הרע, וכן המקבל, הוא "לא תשא שמע שוא". על פי המשמעות הפשוטה בפסוק ניתן היה לסבור כי הלאו הוא על המקבל בלבד, שמקבל שמע שוא. אולם חז"ל דרשו את הפסוק גם במשמעות של "לא תשיא" - דהיינו שיש איסור גם לספר שמע שוא.

בנקודה זו מציינים ב'ביאורים ומוספים' כי קיימת לכאורה תמיהה: והרי ה'חפץ חיים' מדגיש בכמה מקומות שאיסור

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

מה יעץ הסטייפלר לבחור שחשש להתכופף מחמת השתחואה לעבודה זרה?

יבמות דף פג

אין אדם אוסר דבר שאינו שלו

שאינו שלו, ועל עצם המחשבה לא ישים לב רק לבקש כנ"ל: רבונו של עולם הצילני נא ממחשבות עבודה זרה. כי כל תשומת לב מיוחדת מביאה לידי בלבול יותר רח"ל, עכ"ל. "הקהלות יעקב" לא לעג לבחור ולא השיב לו שהוא שוטה. אלא נתן לו עצה כיצד לצאת מהצרה [לפי שטותו], ויעץ לו להפקיר כל נכסיו, מלבד הטלית והתפילין כדי שלא יתבטל ממצות ציצית, ואז לא יאסור את רכושו, וגם יעץ לו לא לשים לב על המחשבות הטורדניות הללו, אלא להתפלל להשי"ת. (דרישה וחקירה)

מעשה בבחור שנכנסה בו רוח שטות וחשש להרים חפצים שנפלו לו על הרצפה, כי חשש שמא הוא מכוון בשעת ההתכופפות שהוא משתחוה לעבודה זרה, וממילא נאסרים הרצפות בהנאה כדין נעבד לשם עבודה זרה... עובדה זו ציערה את הבחור מאד והוא שלח מכתב ל"בעל הקהלות יעקב" מה לעשות? השיב לו הקהלות יעקב (קריינא דאיגרתא ח"ג איגרת קלז) וז"ל: ובדבר השתחואה רח"ל יאמר שמפקיר כל נכסיו [מלבד הטלית ותפילין] ואין צריך בפני שלושה, ואז אין אדם אוסר דבר

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לשמוע ולל השומיע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

חדש במערכת

ניתן להאט או להאיץ את קצב שמיעת השיעורים
לחצו 7 להאטה או 9 להאצה

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

הסרת הרצועות מהאצבעות לפני חליצת התפילין - האם צריך לעשותה בעמידה?

Nati Shohat/Flash 90

וכדרך שמניחים את התפילין, כך חולצים אותן, ולכן, את הסרת הרצועה מהאצבעות, ואת חליצת התפילין של ראש, יש לעשות בעמידה; ולמנהג בני אשכנז, שמניחים בעמידה גם את התפילין של יד, יש לחלוץ גם אותן בעמידה.

ורצוי להכניס את התפילין של ראש לנרתיק לפני חליצת התפילין של יד, כדי שלא יחליף את מקומו ואזי בשעת הוצאתן מהנרתיק יטעה ויוציא את התפילין של ראש תחילה.

[שו"ע כח, ב, מג"א ב, ומשנ"ב ה-ו]

סדר חליצת התפילין: על פי הקבלה, מסירים תחילה את הרצועה הכרוכה על האצבעות. לאחר מכן, חולצים את התפילין של ראש, לפני חליצת התפילין של יד, משום שאסור להותיר את התפילין של ראש על הראש כאשר התפילין של יד אינן על הזרוע. וראוי לחלוץ את התפילין של ראש באמצעות היד השמאלית, החלשה יותר, כדי שהחליצה לא תעשה בקלות ובמהירות, שאז ירצה כאילו התפילין הן למעמסה חלילה. ולאחר מכן, חולצים את התפילין של יד.

היכן מניחים את הקשר של ראש בעת קיפול התפילין?

FLASH90

שחי בתקופת חכמי המשנה - שגזרו הגויים שלא להניח תפילין, והניחן, וכשגילה אותו אחד מאנשי השלטון, נהפכו התפילין לכנפי יונה.

ואת הקשר של תפילין של ראש - יש שנהגו להניח מתחת למקום המעבר של הרצועה, המכונה 'מעברתא'; ויש שנהגו להניחו על גבי המעברתא, מחמת קדושתו, שיש בו את האות ד' משם ה'.

[משנ"ב כח, ח-ט; ביאורים ומוספים דרשו, 14]

מנהג ישראל לקפל את רצועות את התפילין לפני הכנסתן לנרתיקן. ואין לכורכן על גוף ה'בית' של התפילין, המכונה 'קציצה', אלא על השטח היוצא מצידו ה'בית', המכונה 'תיתורא'. וכמו כן, בעת כריכת הרצועות על גבי התיתורא, יש לאחוז את התפילין ולסובב את הרצועה עליהן, ולא לאחוז ברצועה ולסובב את התפילין לתוכה. ויש שנהגו לכרוך את הרצועה משני צידי ה'בית' בצורה המזכירה כנפיים, לזכר הנס שנעשה לאלישע 'בעל כנפיים',

מדוע יש שנוהגים לנשק את היד לאחר המשמוש בתפילין?

Nati Shohat/Flash 90

ובכל פעם שממשמים בתפילין, יש למשמש תחילה בתפילין של יד, הקרובות יותר ליד, ולאחר מכן בתפילין של ראש, משום ש'אין מעבירין על המצוות'.

ויש שנהגו לנשק את היד לאחר המשמוש בתפילין, ויש מהאחרונים שפירשו, שעל ידי המשמוש 'נדבק' כביכול רושם של קדושה ליד. ויש מגדולי ישראל שנהג למשמש בתפילין באמצעות רצועת התפילין, או הטלית, ולנשקן.

[שו"ע כח, א, משנ"ב א-ד, ושעה"צ ב; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 4, 5, 6]

חייב אדם למשמש בתפילין בכל פעם שנוזכר כי הן מונחות על ראשו ועל זרועו, כדי שלא יסיח את דעתו מהן. ויש מהראשונים שכתבו טעם נוסף לדבר, שהמשמוש נועד לבדיקה אם התפילין מונחות במקומן. ובשעת קריאת שמע ותפילה, או בשעת לימוד התורה, אין חובה למשמש בתפילין, ואין חוששים שמא יבוא בזמנים אלו לידי היסח הדעת בשחוק ובקלות ראש. אולם, נהגו למשמש בתפילין בעת הזכרתן בקריאת שמע.

* בתפילין של ראש, צריך לכתחילה שהחלק הימני של הרצועה יגיע עד הטבור, והחלק השמאלי יגיע עד החזה; ויש אומרים - שהחלק הימני יגיע עד מקום המילה, והחלק השמאלי יגיע עד הטבור.
* את הרצועה בתפילין של יד במקום ההיקף של הראש, ואת הרצועה בתפילין של יד במקום המקיף את הזרוע לקשירת התפילין, יש להניח כשצידן השחור כלפי חוץ. וראוי להקפיד על כך אף בִּיתר חלקי הרצועות.
* מקום הנחת קשר התפילין של ראש, הוא באזור צמיחת השיער שבחלק העליון של אחורי הראש. ולכתחילה, יש להניח את עיקר הקשר מתחת לשיפוע הקדקוד, מעל ל'גומה' שבתחתית הגולגולת.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

הקם משנתו בלילה ובדעתו להמשיך מיד בשנתו - האם צריך ליטול את ידיו?

אמות, אך הפוסקים כתבו, כי אדרבה, עדיף לרוץ אל המים וליטול, כיון שחומרת הענין אינה ההליכה בידים טמאות, אלא שהיית הטומאה על הידים.
והקם משנתו בלילה, כגון לעשיית צרכיו, ובדעתו להמשיך מיד בשנתו, אינו צריך ליטול את ידיו; ויש שכתבו, שראוי להחמיר אף באופן זה.

המסיים את שנת הלילה, צריך ליטול ידיו לאלתר, ואף אם כוונתו להשתהות במיטתו. ואין ללכת ארבע אמות ללא נטילת ידים, ואף באותו החדר שישן בו, בשל רוח הטומאה השורה עליהן; והזוהר הקדוש מפליג בעונשו של מי שאינו נזהר בכך. אולם, אין לעבור שום איסור בגין נטילה זו, כגון איסור 'בל תשקצו' (ראה במקורות).

[משנ"ב א, ב; ביאורים ומוספים דרשו, 3-4; וראה שו"ע ג, יז]

ואם המים רחוקים - יש שנהגו ללכת פחות פחות מארבע

הלוח היומי

כ"ח באייר | שמואל הנביא בן אלקנה ע"ה (וי"א בכ"ט. מג"ת)

ביום זה מצא רבינו הרמב"ם את ספר התורה המדוייק של עזרא הסופר, וקבע יום זה למשתה ושמחה.
יארצייט:

ב' אלפים תתפ"ד: שמואל הנביא בן אלקנה ע"ה (וי"א בכ"ט. מג"ת)
מ': רבי יצחק ב"ר יוסף מקורביל זצ"ל, מבעלי התוספות, בעל סמ"ק (ספר מצוות קטן).
תש"ס: רבי אברהם שלמה אליהו ב"ר חיים דב גרין זצ"ל.
תקמ"א: רבי יצחק ב"ר אברהם מולכו זצ"ל, רב קהילת יוצאי סיציליה בסלוניקי, בעל זובח תודה ואורחות יושר.
תרע"ח: רבי יעקב אריה לייב ב"ר אברהם (המגיד) טברסקי זצ"ל, מטריסק.
תרפ"ה: רבי מרדכי חיים משען זצ"ל, דיין ומרבני דמשק, בעל פנקס טפסי שטרות.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

מ"ג לעומר

הסטירה המצלצלת לעיני כולם...

בבית הכנסת בעיר יאנובה היה שליח ציבור בימים נוראים, יהודי בשם רבי יעקב, פעם בליל כיפור הוא האריך בתפילת העמידה ולא שם לב שהציבור ממתין. ראש הקהל דפק על השולחן שיזדרז, אך הוא לא שם לב, ולפתע ראש הקהל ניגש אליו וסטר לו על לחייו, ורבי יעקב לא הגיב כלל על עלבונו. לימים הוא זכה לבן, הלא הוא האדמו"ר רבי אהרון הגדול מקרלין. חסידים ואנשי מעשה אמרו שזהו בזכות ששתק והבליג.

(דרכי אבות - אבות ח"א פ"א, יז עמ' שטו)

אם אדם מסוים פוגע בנו נשתדל למחול על עלבונו ולא להגיב, וננצל שעת רצון זו לתפילה על צרכינו

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il